

Мунтян Олександр Олександрович канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну. Україна

ГРА ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Вивчення української мови є складним процесом, що вимагає комплексного підходу. Особливо важливим під час опанування будь-якої мови є використання інтерактивних методів, зокрема ігрових технологій, тому що гра як метод навчання допомагає подолати психологічний бар'єр у спілкуванні, підвищує мотивацію студентів і сприяє ефективному засвоєнню матеріалу [2].

Гра є природною діяльністю людини, що дозволяє легше сприймати та засвоювати інформацію. Вона сприяє розвитку когнітивних, соціальних та мовленнєвих навичок. Психолого-педагогічні дослідження підтверджують, що навчання через гру є ефективним інструментом у процесі засвоєння мовних структур та розширення словникового запасу [1].

Ігри, що використовуються у процесі навчання, можна поділити на кілька груп: лексичні, граматичні, комунікативні та інтерактивні.

До лексичних ігор можна віднести анаграми, кросворди, асоціації, лексичні картки тощо. Всі вони сприяють активному засвоєнню нових слів. Наприклад, гра *Словесний ланцюжок* допомагає студентам логічно поєднувати слова за певними категоріями, а гра *Знайди зайве слово* націлена на те, що студенти мають ідентифікувати слово, яке не належить до певної групи понять.

Граматичні ігри (завдання на підстановку, трансформацію речень, граматичний лабіринт тощо) допомагають краще зрозуміти і засвоїти складні граматичні явища української мови. Наприклад, *Граматичне доміно* допомагає іноземним студентам утворювати правильні конструкції, дотримуючись граматичних норм, а гра *Виправ помилку* має на меті виявлення та корекцію граматичних помилок у реченнях і текстах.

Комунікативні ігри (рольові ігри, діалоги, ситуаційні вправи, мовні дебати тощо) сприяють розвитку усного мовлення. Наприклад, ігри *Уявна подорож* або *Інтерв'ю з відомою особою* дозволяють студентам імпровізувати у різних мовленнєвих ситуаціях, розвиваючи навички діалогічного мовлення.

Інтерактивні ігри (онлайн-платформи, мобільні застосунки, VR-симуляції) дозволяють адаптувати процес навчання до сучасних потреб студентів. Популярними є застосунки на основі гейміфікації, такі як Duolingo або Quizlet. Наприклад, гра *Мовний марафон* на платформі Kahoot! дозволяє студентам у формі вікторини перевіряти знання в реальному часі.

У сучасній методиці викладання української мови як іноземної широко застосовуються такі ігрові підходи:

1. Рольові ігри, які моделюють реальні життєві ситуації, що допомагає студентам використовувати мову в природному середовищі. Наприклад, діалогові вправи *У кав'ярні* чи *У лікаря* допомагають розширювати словниковий запас і покращувати комунікативні навички. Також ефективною є гра *Співбесіда на роботу*, під час якої студенти моделюють офіційне спілкування з роботодавцем.

2. Настільні ігри, такі як мовні доміно або карткові ігри, що дозволяють засвоювати нову лексику та граматику у розважальній формі. Наприклад, гра *Мовне доміно* допомагає студентам краще запам'ятати основні граматичні конструкції через парне поєднання карток.

3. Мовні квести, які передбачають виконання завдань у певному сценарії. Наприклад, гра *Детективне розслідування*, під час якої студенти знайомляться з новою лексикою та новими фразами, поступово розгадуючи завдання.

4. Ігрові техніки у дистанційному навчанні, що включають використання відеоігор, інтерактивних дошок та онлайн-вікторин. Наприклад, гра *Віртуальна екскурсія*, під час якої студенти описують визначні місця України, використовуючи засвоєні мовні конструкції.

Застосування ігрових методів у навчанні української мови як іноземної є ефективним засобом підвищення мотивації та засвоєння мовного матеріалу. Використання лексичних, граматичних, комунікативних та інтерактивних ігор сприяє розвитку комунікативних навичок, покращенню засвоєння лексико-граматичного матеріалу та створює позитивну атмосферу у процесі навчання.

Список використаних джерел:

1. Гмиря Л.В. (2023) Методика викладання української мови як іноземної: [навчальний посібник] 2-ге вид., допов. Київ: Видавничий центр КНЛУ. 40 с.
2. Мунтян О. О. (2025) Розвиток діалогічного мовлення студентів-інофонів на початковому етапі вивчення української мови як іноземної. *Scientific Collection «InterConf»*, (233): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Modern Directions and Movements in Science» (January 26-28, 2025; Luxembourg, Grand Duchy of Luxembourg) comp. by LLC SPC «InterConf». Luxembourg: Progress Publishers. Pp. 99 – 101.